

NOTAT

Til: Miljø- og klimaudvalget

Dato: 6. august 2024

Foreløbig vurdering af Ungeklimalråds arbejde

Regionsrådet nedsatte den 16. maj 2023 Ungeklimalrådet i Region Hovedstaden, hvor repræsentanter fra 10-13 organisationer nu i én sæson har deltaget i arbejdet med at udfordre politikerne i emner om den grønne omstilling.

Her følger administrationens foreløbige vurdering af, om forventningerne til Ungeklimalrådet er blevet indfriet samt en evaluering af rådets virke (fokus og mødeafvikling).

Forventninger til Ungeklimalrådets bidrag til at skabe forandringer, udfordre og give inspiration

Det fremgår af kommissoriet at "Ungeklimalrådet skal rådgive og udfordre regionsrådet ved at bidrage med viden, erfaringer, nytænkende idéer samt inspiration vedrørende regionens arbejde med klimaindsatser og den grønne omstilling". Formålet med Ungeklimalrådets arbejde har således været meget bredt defineret.

Umiddelbart er det vurderingen – også ud fra de foreløbige politiske drøftelser – at det har været positivt at invitere de unges stemme med ind i politiske beslutningsprocesser. Det har skærpet forståelsen af, hvad der optager og bekymrer den unge generation. Den demokratiske dialog om klimaindsatsen med de unge har frembragt nye perspektiver, som fagadministration og politikere ikke selv er opmærksom på. Et mere dagligdags perspektiv på klimaudfordringer og grønne løsninger set fra de unges hverdag har i nogle tilfælde været en øjenåbner for, hvordan man kan skabe indsatser, der virker.

Det vurderes umiddelbart, at Ungeklimalrådet er lykkedes med at italesætte de lavt hængende frugter og stille undringsspørgsmål. Som eksempel er et af rådets anbefalinger *"at regionen i fremtiden prioriterer at placere cykelstier væk fra vejene og i stedet føre dem gennem flotte omgivelser og samtidig sørger for, at alle har tryk adgang til supercykelstinetværket"*. Det adresserer intuitive

klimaindsatser, der er i øjenhøjde med borgeren, og det spiller på, at øget brug af cyklen ikke bare handler om transport fra A til B men også om, at den samlede oplevelse forbedres.

Ungeklimarådet er også lykkedes med at bringe nye temaer ind i den regionale klimaindsats gennem undring, spørgsmål og udfordring af, hvordan regionen arbejder. For eksempel var én af Ungeklimarådets anbefalinger i første sæson en opfordring til i den grønne indkøbspolitik også at have fokus på biodiversitet og at opstille politiske mål for, hvordan regionen kan medvirke til at øge og bevare biodiversiteten.

Desuden har flere politikere fremhævet, at Ungeklimarådet med sine anbefalinger kan være med til at "bygge bro" mellem den unge og ældre generation om, hvilke nye løsninger der skal til.

Ungeklimarådet skal i næste sæson understøttes yderligere i at komme med forslag eller anbefalinger, der er så konkrete, at politikerne kan løfte dem videre ind i en aktuel politisk dagsorden eller budgetproces. Det kræver fra administrationens side lidt mere kvalificering og konkretisering af Ungeklimarådets anbefalinger, end der har været fokus på i første periode.

Foreløbig evaluering af Ungeklimarådets virke (fokus og mødeafvikling)

Mødernes dagsorden forberedes af rådssekretæren og Ungeklimarådets forpersonskab. Armslængdeprincippet bevirker, at forpersonskabet principielt set er initiativtager til, hvad Ungeklimarådet ønsker at drøfte og have fagligt input til. I praksis har rådet dog været glade for at få input fra fagadministrationen. Særligt i begyndelsen af rådets virke tilbød administrationen forskellige oplæg for at give et indblik i regionens arbejde. Senere blev møderne suppleret med rådsmedlemmernes egne ønsker til indhold og emner, der lå dem på sinde.

Møderne er typisk struktureret omkring oplæg med efterfølgende dialog, og der følges op i mindre arbejdsgrupper (uden rådssekretariats deltagelse). Forpersonen er typisk mødeleder.

Imellem møderne bruger Ungeklimarådet deres respektive baglande/organisationer til at sparre med, ligesom medlemmerne også selv rækker ud til diverse eksperter. Desuden sender rådssekretæren aktuelle politiske udvalgssager og publikationer mv. rundt til rådet som baggrund og for at klæde medlemmerne på. Rådssekretariatet er også behjælpeligt med at sende forslag/anbefalinger til faglig kvalificering/sparring hos kolleger og andre concerncentre.

Idet rådet er helt nyopstartet, har de skulle finde deres ben at stå på og har af samme årsag efterspurgt en del sekretariatsunderstøttelse. På samme måde bevirker setuppet med et råd, der har sit virke over lang tid, at gejsten skal holdes ved lige mellem møderne, samt at der skal sættes flere ressourcer af til at arrangere møderne, når administrationen ikke selv planlægger indholdet - i modsætning til f.eks. et opgaveudvalg.

Administrationen har stillet en facilitator til rådighed, når der skal gennemføres workshops frem mod formuleringen af anbefalingerne. Faciliteringen har været gavnligt for at få anbefalingerne konkretiseret og sikre en god proces for inddragelse af medlemmerne. Der er også gjort brug af ekstern professionel bistand til faciliteringsmetoder i forbindelse med planlægning og afholdelse af dialogmødet med regionsrådet, da anbefalingerne blev præsenteret.

Det er et opmærksomhedspunkt for administrationen i den fortsatte betjening af rådet, at det i kommissoriet angivne formål med Ungeklimarådet ikke altid er i overensstemmelse med det, som politikerne efterspørger, at Ungeklimarådet skal levere. For eksempel at Ungeklimarådet ikke er nedsat for at bidrage med ekspertviden eller køreklare løsninger, men derimod skal bidrage med et nyt syn og nye idéer til det arbejde med den grønne omstilling, som allerede pågår i regionen. Det skaber fortsat usikkerhed i Ungeklimarådets arbejde, da de ikke ønsker at træde forkert og gerne vil tages seriøst af de etablerede politikere, og samtidig har rådsmedlemmerne en klar forventning om, at deres anbefalinger bliver bragt videre og gjort til virkelighed af politikerne.

Der har fra starten været fokus på at sikre en god kobling mellem politikerne og rådets arbejde. Udover at der er udarbejdet et kommissorium, der er godkendt af regionsrådet, er der afholdt uformelle møder mellem både forpersonen for Ungeklimarådet og regionsrådsformanden samt udvalgsformanden for miljø- og klimaudvalget. De uformelle møder sikrer, at politikerne løbende kan følge rådets arbejde og give feedback og blive inspireret.

Af samme grund er det en vigtig læring fra første sæson med Ungeklimarådet, at politikernes feedback til rådet er med til at give rådsmedlemmerne en bedre fornemmelse af, hvordan de bedst skaber værdi og gennemslagskraft i deres arbejde, herunder også hvad de fremadrettet kan fokusere på. Derudover er der en balance at tage hensyn til, så politikerne ikke føler, at de skal konkurrere med rådsmedlemmerne om, hvem der finder på hvilke anbefalinger eller idéer. Det vigtigste er parløbet og synergien, der kan skabes i den fælles dialog, og administrationen vil derfor også fremadrettet have endnu mere fokus på at sikre den direkte dialog mellem politikere og Ungeklimarådet.